

JULIJ

1 Č Češ. Presv. Krvi
2 S Ljublj. M. D. +
3 S Ljublj. P.
4 N. 4. pobnik
5 P Dan neodvis.
6 T Dominik
7 S Ciril in Metod
8 S Elizabeta Port.
9 P Veronika +
10 S sv. bratov
11 S. pokrov.
12 P Janez Gaul.
13 T Ansklet
14 S Bonaventura
15 S. Henrik
16 P Karmel. M.B. +

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 134.

CHICAGO, ILL., SREDA, 14. JULIJA — WEDNESDAY, JULY 14, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Prva obletnica španske vojne - Borba o sodni reformi

Proti začetnemu pričakovanju se zavlekla španska vojna skozi celo leto dni. — Napovedovanje, kak bo končni rezultat, nemogoče. — Špansko vprašanje bolj zamotano kakor kdaj prej. — Velika vladna ofenziva vzbudila pozornost.

TOVARNA ŠE ZAPRTA

Youngstown družba ni otvorila obrata.

East Chicago, Ind. — Vodstvo Youngstown jeklarske družbe je bilo prisiljeno, da je v ponedeljek že obdržalo zaprti svoji dve tukajšnji tovarni, dasi je prej napovedalo otvoritev obrata v njih. Bržko se je družba premisila, podvzeti ta nevarni korak, zato, ker governer Townsend ni bil pri volji, da bi ji poslal v pomoč vojaštvo. Zaposleni je v teh tovarnah okrog 7,200 oseb in, kakor objavlja družba, se jih je priglasilo za delo v ponedeljek okrog 1000, kateri pa so bili zopet poslanji domov.

STRELA UDARILA MED KOPALCE

Chicago, Ill. — Več sto nedeljskih kopalcev, ki so ob jezeru pri Diversey ave. iskali odpomoči proti vročini, se je preplašenih razbežalo, ko je po kratki električni nevihti strela udarila med nje v neko drevo in vrgla ob tla ter poskodovala deset mlađih ljudi, ki so tankaj vedrili. K sreči pa ni bil nikhe teže ranjen ter so bili vsi odpuščeni iz bolnice, kjer so dobili prvo pomoč. Udarila pa je strela tudi v druge objekte v mestu. Tako je deloma razdejala zvonik katoliške cerkve St. Ita na Catalpa in Broadway ter povzročila škode do \$2000. Vihar je prevrnil tudi več čolnov na jezeru. Imel pa je kratki vihar to dobro posledico, da je nekoliko ohranil postelj ponoči hlad, a, je ta, kakor pravi zdravnik, da se rjuha, na kateri ležimo, poškropi z vodo kakor delajo ženske s perlom, ko likajo.

NOVA LETALA IZREDNE BRZINE

Washington, D. C. — Ameriška vlada je sklenila s Curtiss Wright korporacijo pogodbo za izdelavo 210 armadnih aeroplakov, kateri bodo stali nekaj nad štiri milijone dollarjev. Ti aeroplani bodo rezultat najnovnejših iznajdljivosti, katera drži to mesto v objemu že več dni. Vendar pa je vročina v ponedeljek znova pritisnila.

SMRT SLAVNEGA MODERNEGA KOMPONISTA

Hollywood, Cal. — Na posledicah nekega izrastka na možganih, zaradi katerega je moral biti operiran, je zadnjo nedeljo preminul tukaj slavniji moderni komponist Geo. Gershwin, kateri je pred dobrim desetletjem postal znan v Ameriki in Evropi po svojih reformah, katere je uvedel na glasbeno polje. Skomponiral je več pesmi, ki imajo klasično veljavno. Pokojni je že kot 13 letni deček pričel kazati svoj velik talent za glasbo in se je kmalu povzpel do slovesa.

Zdaj ob koncu prvega leta vojne je špansko vprašanje bolj zamotano, kakor je bilo kdaj prej. Ker je Portugalska odprla svojo mejo je zagrozila tudi Francija, da bo storila isto in bo dovolila prevoz materiala za špansko vlado. Tako bo imela Evropa zopet priliko, da se bo lahko nemoteno postavila na eno ali drugo stran. V Španiji sami pa se ravno zdaj odigrava nekaj,

ZADNJE PO-IZVEDOVANJE

Upanje za rešitev ameriške letalkine gineve.

Honolulu. — Ameriško letalko Amelio Earhart in njenega pilota Noonana srušljajo takoreč že za izgubljena, kajti vse dosedanje obsegno iskanje za njima je ostalo brez uspeha. Ameriška morariško voštvo se je odločilo še k zadnjem poizkusu in v torsk je prispela k Phoenix otokom velika bojna ladja Lexington, katera je nosila s seboj 63 aeroplakov. Ti bodo izpuščeni preko morja, da bodo pregledali še enkrat vse male otroke in s tem se bo poizvedovanje zaključilo.

ŠE ENO PRIPOROČILO ZA VROČINO

Chicago, Ill. — Eden tukajšnjih zdravnikov podaja par nasvetov, kako je mogoče lažje prenesti poletno vročino. Predvsem pravi, da je dobro, pozabititi na vreme in ne vedno misliti na vročino in govoriti o njej. Dalje se najvsakdo vzdrži vsakovrstnega razburjanja in skrbi, češ, da vznemirjenost poveča vročino. Praktično sredstvo, da se ohrani postelj ponoči hlad, a, je ta, kakor pravi zdravnik, da se rjuha, na kateri ležimo, poškropi z vodo kakor delajo ženske s perlom, ko likajo.

NOVA LETALA IZREDNE BRZINE

Washington, D. C. — Ameriška vlada je sklenila s Curtiss Wright korporacijo pogodbo za izdelavo 210 armadnih aeroplakov, kateri bodo stali nekaj nad štiri milijone dollarjev. Ti aeroplani bodo rezultat najnovnejših iznajdljivosti, katera drži to mesto v objemu že več dni. Vendar pa je vročina v ponedeljek znova pritisnila.

ALI BO RES TAKO STROGO?

Chicago, Ill. — Kakor se povdarda iz uradnih krogov, se bo skušala v naprej z vso strogoščjo uveljaviti odredba, po kateri je prepovedano v salunih nuditi gostom brezplačen prigrizek. Celo s prestami se ne bo smelo več postreči in enako bo moral eden pasti tudi prosta pijača "on the house." Ako se bo v resnici tako strogo gledalo na vse to, bo moral vsakdo pronesti prigrizek s seboj.

ČLANICAM DR. SV. KATARINE ZSZ.

Cleveland, O. — Članicam dr. sv. Katarine št. 29. se nazzanja, da je prihodnja seja v torsk 20. julija. Pridite vse. — Ostali del dopisa pride v prihodnji številki, ker smo dopis za sedano številko prepozno dobili. (Op. ured.)

ODREDBA PROTI BREZOBZIRNIM VOZNIKOM

Springfield, Ill. — Ta ponedeljek je stopil v veljavo zakon, ki ga je sprejelo zadnje zasedanje državne zakonodaje in ki utegne prisiliti divje avtomobilske voznike v večji obzirnosti in previdnosti. Zakon namreč določa, da se sistem, ki bo obsojen zaradi vožnje v pisanem stanju, daje zaradi drugače neprevidne vožnje, ali pa zaradi pobega s pozorišča nesreče, odvzame pravica voziti avto za leto dni. Državne oblasti upajo, da bodo župani in šerifi posameznih mest sodelovali pri izvajanjiju tega zakona.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Rekordna hitrost v prevozu pošte po zraku preko Atlantika se je dosegla, ko je prispela v nedeljo v nemško mesto Frankfurt pošta iz Natal, Brazilija, v 41 urah 20 minutah.

Jeruzalem, Palestina. — Kakor trdijo nasprotniki predloga, imajo za sigurno na svoji strani 44 senatorjev, dejet drugih pa je takih, ki se niso javno izrekli še za nobeno stran, in o katerih povdajajo, da jih bo lahko še pet pridobil v s tem doseči potrebno večino 49 senatorjev. Vladna stran pa nasprotuje za upovstavitev miru. Demonstranti so zahtevali da se neki distrikti, imenovan Jezire, loči od Sirije.

Moskva, Rusija. — V mestu Kabarovsk, Sibirija, se je preteklo soboto izvršila smrtna obsodba nad nadaljnimi 24 osebami, ki so bile oboljene razdiralnih činov proti železnicam. Vest je prišla iz tukajnjega japonskega poslanista.

Roka roko umiva, pravi predgovor. Katoliški Slovenci najpa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am Slovenec!"

POGREŠANA LETALKA

Ameriška letalka Amella Earhart, katera se je s svojim pilotom Fredom Noonanom (na lev) izgubila na svojem poletu okrog sveta nekje na Pacifiku. Ameriška vlada je podvzela najintenzivnejše iskanje za ponosrečencima, vendar brez uspeha.

DRUGI TEDEN LJUTE DEBATE

Obe strani, zagovorniki in nasprotniki predloga glede sodišča, trdijo, da so si v sesti zmage.

Washington, D. C. — Srdačna borba v senatu o zakonskem predlogu, po katerem bi se reformiralo vrhovno sodišče, da se poleg 75 let starih sodnikov imenujejo mlajši, je stopila v drugi teden debate, o kateri se napoveduje, da bo postajala ljutješa, čim bolj dolgo se bo vlekla. In vlekla se bo gotovo nekaj tednov, ako ne celo nekaj mesecov, kajti vladna stran je odločena, voditi debato toliko časa, dokler ne bo sigurna potrebna večina. Enako pa je tudi opozicija pripravljena na najskrajnejše.

Kakor trdijo nasprotniki predloga, imajo za sigurno na svoji strani 44 senatorjev, dejet drugih pa je takih, ki se

niso javno izrekli še za nobeno stran, in o katerih povdajajo, da jih bo lahko še pet pridobil v s tem doseči potrebno večino 49 senatorjev. Vladna stran pa nasprotuje za upovstavitev miru. Demonstranti so zahtevali da se neki distrikti, imenovan Jezire, loči od Sirije.

Moskva, Rusija. — V mestu Kabarovsk, Sibirija, se je preteklo soboto izvršila smrtna obsodba nad nadaljnimi 24 osebami, ki so bile oboljene razdiralnih činov proti železnicam. Vest je prišla iz tukajnjega japonskega poslanista.

Roka roko umiva, pravi predgovor. Katoliški Slovenci najpa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am Slovenec!"

Cardenas Zmagal pri Volitvah

Mexico City, Mehika. — Rezultati volitev, ki so se pred par dnevi vrstile v mehiški parlament, kažejo odločilno zmago za narodno revolucionarno stranko, ki je stranka predsednika Cardenasa. Od 173 skupnih sedežev jih bo dobila ta stranka najmanj 160.

Iz Jugoslavije

Pesniška dolina na Štajerskem že tretjič pod vodo. Katastrofalna poplava in toča je kmetske hudo prizadela. — Na Pohorju je strela ubila dve ženski ki so se zatekle med nevihto pod drevo. — Razne vesti.

Razdejanje nad Presko

Maribor, 19. junija. — Med številnimi kraji, ki jih je v teh dneh hudo prizadela popodenj in napisled tudi toča, je tudi dolina med Presko in Sv. Katarino. Žalostno sliko nudi sedaj ti kraji. Skoraj vse žito je zbilna v tla in uničila toča, tako da letos žetve

Na mnogih krajih, tudi točan Mure, je žito po polju do zemlje poleglo, da je žalostno pogledati po njivah. Na naglem je tudi Mura narasla tako, da je že v torek zvečer začela razlivati po šumi. Voda še vedno narašča.

Strela

Maribor, 17. junija. — V Mariboru in okolici že nekaj dni divljo nevihte, ki so danes nekoliko ponehale. Povzročile so na južnem delu Pohorja zahtevale dve žrtvi. V Komaju na Pohorju so posestnica Veronika Kovše in njeni dve dekli Barbara Tepej in Antonija Mirnik delale na polju. Pred hodim dežjem so se zatekle pod samotno veliko smrekovo. Nesrečna usoda pa je hotela, da je v tremetu, ko so se spravile pod smrekovo, udarila strela v drevo. Strela je drevo razklala od vrha do tal, zadela pa je tudi obe dekli, Barbaro in Antonijo, ter ju ubila, dočim je gospodinjamo oplazila, vendar pa je to zadostovalo, da se je onesvestila. Vse trije našeli Veronikino mož Anton Kovše pod razklano smrekovo in pokljal sosedje, da so pomagali prenesti vse tri ženske domov. Poslal je vitanje po zdravnika dr. Silana, ki pa je pri obekih ugotovil smrt, dočim se mu je z umetnim dihanjem potresilo spraviti gospodinjovo Veroniko v življenje.

Dve smrti

Na Spodnjem trgu v Škofji Loki je umrla Josipina Zadnikova v starosti 94 let. — Na Hribu pri Škofji Loki je smrt ugrabil originalnega domaćina Franceta Notarja, ki je bil za mežnarja pri cerkvici sv. Križa 57 let in je dosegel starost 79 let.

Obsojen

Pred novomeškim velikim kazenskim senatom je pred kratkim stal 25 letni Stanko Brodarič iz Rosalnic, ki je letos v februarju v Čurilah umoril 83 letno Baro Kočevarjevo in njen 55 letno hčer Marijo Vraničarjevo. Obsojen je bil na dosmrtno robijo.

DENAR V STARÍ KRAJ

vložljamo po dnevnom lučku. Včera so bile naše cene:

V Jugoslavijo:	Din:	Za:	Litr:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500
\$ 11.65	500	\$ 57.00	1000
\$ 23.00	1000	\$ 12.50	2000
\$ 45.00	2000	\$ 167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust.

Za izplačila v dolarjih:
a \$5. pošljite \$5.75. — Za \$10. pošljite \$10.85. — Za \$25. pošljite \$26.00.

Dobivamo denar tudi iz starega kraja sem.

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICHE

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski

list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1881.

Izhaja vsak dan razen nedelje, posrednjih in dnevnih po praznikih.

Izdaja in tisk:

EDINOST PUBLISHING CO.

Nadzor uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

The First and the Oldest Slovene

Newspaper in America.

Established 1881.

Issued daily, except Sunday, New Year and the day after Christmas.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopolnilne. — Ni dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

POZOR! — Številka poleg važnega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročino točno, ker z tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Sodbe o CIO in Lewisu

Brezvomno zavzema na pozornici ameriške javnosti točasno prvo mesto delavsko gibanje pod okriljem CIO ter njen vodja John Lewis. Tako velikega delavskega gibanja menda ta dežela še ne pomni. To pa tudi iz razloga, ker je sedanja vladna administracija delavstvu naklonjena in ima CIO, kar se tiče organiziranja in propagande, popolno prosto roko in jo vlada še več ali manj direktno podpira.

V javnosti pa, kakor vedno se tudi glede CIO deli javno mnenje. Gotove struje odobrujejo njeno gibanje, dokim zopet druge isto obsojajo. Mnogim, drugače ne nasprotnim delavskim organizacijam, so uničile simpatije do CIO njene sedeže stavke. Mnogi pa navajeni, starega gospodarskega reda se ne morejo nikakor sprijazniti z novimi načini, katerih se CIO poslužuje v svojih bojih za delavske koriste.

Kakor med Amerikanci samimi, tako prevladuje različno mnenje in sodbe tudi med ameriškimi Slovenci. Iz pisem, ki jih prejema uredništvo je nam to mnenje znano. Tega sicer ne omenjamamo, da bi hoteli mi sami postaviti merodajno stališče glede CIO in njenega voditelja Johna Lewisa.

Mi smo svoje stališče glede CIO že povedali. Ako ima CIO v svojem programu le delavske koristi in je njenim voditeljem le na tem, da priborijo delavstvu več pravice in boljšo bodočnost, potem naravno ne moremo biti na noben način proti njej. Ako pa ima Lewis kake tajne namene in ambicije, kakor se mu predbaciva, da bi potom organizirani mas prišeli do predsedniškega stolca in bi skušali izvajati kako diktaturo, kakor se mu to od gotovih krovov predbaciva — potem pa seveda nastane čisto drugo vprašanje in je treba gledati nanj, ne kot na kakega delavskega voditelja, ampak kakor na ambicijoznega politikarja. Kaj je Lewis in kaj so njegovi nameni bo bodočnost kmalu pokazala in potem še le bo jasno kdo je sodil prav in kdo ne v teh zadevah.

V cerkevih krogih in med duhovniki se mnenje glede CIO in njenega voditelja Lewisa prav tako deli. Znano je, da znani radijski pridigar Rev. Coughlin, vodi odločen odprt boj proti Lewisu. Prav tako premnogi drugi. — Zopet pa drugi CIO in Lewisu odobrujejo, kar se tiče delavske linije v bojih CIO. Tako n. pr. "The Catholic Worker", ki izhaja v New Yorku, je prinesel celo vest, da vratikanski krogi CIO odobrujejo.

Vrlo značilno izjavo o tej zadevi je te dni objavil tudi katoliški škofski udarni list "Catholic Herald Citizen", ki izhaja v Milwaukee. Ta list objavlja uredniški članek pod naslovom: "Ljudski greh" in piše med drugim:

"Dandanes je vedno večja potreba za bistrejše poznavanje in bolj strogo upoštevanje osme božje zapovedi, ki pravi: Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega. Greh nagle sodbe in obrekovanja postaja dandanes pravi ljudski greh."

"Ne mine dan, da ne bi kdo trdil, da je CIO komunistična organizacija; da so vsi njeni voditelji od Lewisa dolgi sami komunisti. Oni, ki verjamejo takim izjavam, ne da bi imeli resnega dokaza zato — so krivi nagle sodbe. Oni, ki širijo naprej te obdolžitve — razun če imajo dokaze zato — so krivi obrekovanja. Take nagle sodbe in taka obrekovanja grešijo proti osmi božji zapovedi."

"Ugled Mr. Lewisa in njegovih tovarisev se ceni prav tako visoko po njih, kakor n. pr. cenite vi svoj ugled. Škodovati komu na ugledu je moralno zlo. Oni, ki so krivi takih grehov so obvezani tako škodo popraviti, v kolikor morejo, onim, katere so obrekovali."

"Tako torej se delijo mnenja glede CIO in Lewisu v vseh različnih krogih ameriške javnosti. Kdo ima prav in kdo pravilno ugiba glede CIO in Lewisu, je za enkrat še nevarno ugotovljati. Lahko pride veliko dobrega in veliko koristi za male ljudi od tega in potom tega gibanja. Ako pa vodijo to gibanje voditelji le zgorj iz sebičnih političnih namenov, zna pa slediti zlo, kakoršnega še nismo imeli."

Neka nepristranska newyorška revija ugotavlja ta dejstva:

"Nesmiselno je misliti, da bodo zagovorniki starega liberalnega gospodarskega reda za vse čase vladali. Novi časi zahtevajo več in širše demokracije. Delavske mase morajo dobiti več sigurnosti in več socialnih pravic. Kdor koli bi skušal zavirati to, bo le razočaran."

"Nevarno pa je pri CIO to, da v njene vrste prihaja na tisoče in tisoče radikalcev komunistov. Ti se pa z malim ne zadovoljijo. Kdor jim pokaže prst, zgrabijo za vso roko. So spretni in vsiljivi ter znajo sprejemati in sklepati vse mogoče kompromise. Kaj če ne bodo izurjeni pa zraven prikriti komunisti dobili vodstvo v svoje roke pri CIO. Ali more Lewis jamčiti proti tej nevarnosti? Ako lahko, potem bi moral že zdaj začeti vrste CIO teme ljito čistiti. Tu je nevarnost — drugje se je ni bat."

— Take so torej nekatere sodbe in taki so pomisleki, ki jih ima javnost o CIO. So pravilne ali ne — pokaže bodočnost.

ŠE NEKAJ IZ CLEVELANDA

Cleveland, O.

Ljudje mi pravijo, zakaj večkrat ne pišem iz Cleveland, jaz se pa na drugi strani bojim urednika, da mi ne bo reklo, da vedno sitnarm in tako, je obojestrški težko ustreči. Ker sem objubil bom napisal, če pa urednik odsodi moj dopis v koš, je njegova zadeva. — Menim, da ste cenj. čitalci že uganili, zakaj zopet prihajam med vas, namreč s pozivom v babilom.

V beli Ljubljani, se ravno sedaj odpravljajo na pot trije možje, ki nam bodo prinesli zanimive stvari v Ameriko. Ti možje so dr. Franc Trdan, nemški profesor v Št. Vidu nad Ljubljano, Julius Slapšak, šolski ravnatelj in oče našega čislancega duhovnega pomočnika Rev. Slapšaka, v fari sv. Lovrenca, na naš glavni tajnik Kulturnega vrtu Joseph Grdina, ki se vrača s potovanja po domovini. Vsi ti trije bodo naši gostje, pa ne samo gostje na banketu, ki jim bo prirejen 21. julija v Krausovi dvoranji, marveč tudi naši govorniki na velikem Baragovem dnevu v mestnem parku "Puritas Spring" dne 25. julija.

Rojaci, ki ste v letošnjem letu nameravali potovati v druga mesta, ste vabljeni v imenu organizacije Jugoslovenskega kulturnega vrtu, da pride na dan 25. julija v Cleveland. Ta dan je imenovan drugi Baragov dan, ali dan našega naroda. — Baraga nas je prvič spravil skupaj v ogromno družbo, kakor še nikoli, in to je bilo pred dvema letoma, ko so posetili Ameriko prevzv. škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman. To je bil dan, ki ga bo pomnila clevelandska slovenska naselbina in vsi, ki so se ta dan nahajali v naši metropoli. — Letos pa gre naš kulturni vrt svoji dovrštvitvi naproti. Tam že stoje spomeniki škofa Baraga, pesnika Gregorčiča in podstavek, na katerega bo v nedeljo 25. julija postavljen soha pisatelja Cankarja. — Ta drugi Baragov dan bo ravnotako vzvišen in obiskan, kot prvi, kajti za ta dan smo povabili zaslужnega in članega visokega gosta dr. Fran-

çois Trdan, kot Laffayette, Frederick, Erie in naše farmarje, da nas omenjeno nedeljo posetijo na pikniku. Pridite, da se z nami poveselite na prijaznem prostoru v Elitches Garden. — Prosil bi rojake, da bi ta dan ne pripravljali jedi doma, ampak vsaka gospodinja ali mati naj bi se ta dan odpočila od svojega vsakdanjega kuhanja in prisla s svojo družino na piknik. Menim, da gospodinje zaslужijo en prost dan na leto, da bi se vedno ne pekle pri ognju. Stvari pa ki jih kupite za pripravljanje jedi doma so drage, tukaj na pikniku vas ne bodo toliko stale, zato

Prosil bi torej rojake iz bližnjih naselbin, kot Laffayette, Frederick, Erie in naše farmarje, da se gotovo udeleže tega cerkevnega piknika. Na pikniku bomo imeli "chicken dinner" in druge razneterosti. Za mal denar boste dobili najboljše jedi in hladno pivo, sladoled in druge dobre stvari, ki vas bodo poživiljale.

Prosil bi torej rojake iz bližnjih naselbin, kot Laffayette, Frederick, Erie in naše farmarje, da nas omenjeno nedeljo posetijo na pikniku. Pridite, da se z nami poveselite na prijaznem prostoru v Elitches Garden. —

Prosil bi rojake, da bi ta dan ne pripravljali jedi doma, ampak

vsaka gospodinja ali mati naj bi

se ta dan odpočila od svojega

vsakdanjega kuhanja in prisla s

svojo družino na piknik. Menim,

da gospodinje zaslужijo en prost

dan na leto, da bi se vedno ne

pekle pri ognju. Stvari pa ki jih

kupite za pripravljanje jedi doma so drage, tukaj na pikniku

vas ne bodo toliko stale, zato

zaletel.

Na takoj dali, kakor je

(Dalej na 3. strani)

te imeti počitnice, naredite načrt da pride v Cleveland in odbor Kulturnega vrtu vam bo poskušal podati posebne ugodnosti, zlasti tem, ki pride iz drugih mest.

Ideja kulturnih vrtov je tako velika in pomenljiva, da je dolžnost vsakega, ki čuti da je sin slovenskega naroda, da pomaga k temu na eden ali drugi način. Kulturni vrt bo govoril za naš narod še tudi potem, ko nas več ne bo. Naši otroci in otrok otroci in še daljni rodbini bodo prisluškovali tem besedam, ki jim bodo odmevale iz kulturnega vrta ter jim pripovedovali, kako zaveden in požrtvovan je bil jugoslovenski narod, pa naj je bil slovenski, hrvaški ali srbski rod, znal je spoštovati svoje kulturne dejavnosti; postavil jim je spomenike, itd. — Ali bodo te besede zadele nas vse? Si že storil svoj del za kulturni vrt? Če še nisi, potrudi se, kajti čas kampanje se bliža koncu in dne 25. julija bo še en velik dan, Baragov dan v Puritas Spring parku. Pridite, pokažite se! — Ta dopis je pisan za večje zanimanje kulturnega vrta med nami Jugosloveni. Vedite, da že izkušnja uči, da je resničen pregovor ki pravi: trkajte in se vam bo odprlo. V Amer. Slovencu sem poprosil za darove za kulturni vrt in prošnja ni bila zmanjšana. Odzvali so se in se še vedno odzvali, eni od blizu, drugi od daleč. Iz So. Chicago sem zopet prejel po \$3.00 od dveh zavestnih mož, ki vedo, da je dolžnost podpirati kulturno delo naših zaslужenih mož. Potom g. Popovič sta namreč poslala svoje prispevke Mr. John Novak in Mr. C. Grmek, ki bosta v ta namen prejeli vsak dve zanimivi knjige, katerih vsaka je vredna dolar. — Na ta način pomagajo širiti kulturno delo in povzdržiti naše zaslужene može do javnega priznanja njihovih del.

A. Grdina, pred. — — — — —

CERKVENI PIKNIK V DENVERU

Denver, Colo.

Vsem Slovencem in Hrvatom v Denverju in okolici se naznaja, da priredi naša fara Kraljice sv. Rožnega vence piknik v Elitches Garden in sicer v nedeljo 18. julija. Zato se vabijo vsi rojaci iz Denverja in bližnjih mest, da se gotovo udeleže tega znamenitega piknika. Na pikniku bomo imeli "chicken dinner" in druge razneterosti. Za mal denar boste dobili najboljše jedi in hladno pivo, sladoled in druge dobre stvari, ki vas bodo poživiljale. V Clevelandu je vse nekako zvitno in zavito. Je sicer res, da to povzroča zlasti tuje precej neprilike, ko ne ve, kje je in kam naj se obrne, kar sem tudi jaz izkusil, vendar se mi zdi, da ravno to napravila mesto bolj zanimivo in mu odzvema tisto dolgočasno enoličnost, ki jo opažamo v drugih mestih.

Sicer pa ni glavno to, kakšno hišo v kakem mestu, in kakšne so ulice, marveč, kakšni ljudje žive tam. In Clevelandčanom se mora dati vse priznanje, zlasti glede stare slovenske čednosti po kateri so si zadobili Slovenci zgodovinsko slavost, ki pa je v sedanji modernih časih že marsik ne žalost izginila, namreč gostoljubnosti. Saj so neko dejali: Ce tuja odzene od praga, v hišo pričakovati, da bi me Clevelandčani ravno od praga odgnali, vendar pa moram priznati, da me je prijetno iznenadi lajubeznost, s katero sem bil sprejet in povrhu še okrogan, da nisem prej prišel. Pa kaj te stvari se še povrnetem. Zdaj bom raje malo bolj od začetka začel, da malo popravim, ko sem se nekako kar v sredo zaletel.

Na takoj dali, kakor je (Dalej na 3. strani)

Na takoj dali, kakor je

(Dalej na 3. strani)

Na takoj dali, kakor je

(Dalej na 3. strani)

Na takoj dali, kakor je

(Dalej na 3. strani)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
 Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 2. porotnica: Johana V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 3. porotnik: Joe Lipersick, Jr., Rockvale, Colo.
 4. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
 5. porotnik: Mike Popovich, 9602 Ave. L, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznine in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za spremembo v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniških nakaznic, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zvezze, naj se ogliasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osemu oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

SIJAJEN USPEH KAMPANJE ZSZ!

Kampanja za pridobivanje navega članstva v ZSZ, katera je bila zaključena 30. junija, je sijajno izpadla, kajti pristopilo je 671 novih članov in članje v sicer 513 v ml. odd. in 158 v aktivno članstvo. Meseca junija, oz. zadnji mesec kampanje, se je kampanja najbolj živahnno razvnila, kajti v rečenem mesecu je pristopilo 358 članov in članic. Prav zanimivo bo članstvo ZSZ, ko bo izvedelo, da najagilnejša v zadnji kampanji so bila skoro vse one naselbine, kjer imajo ustanovljene mladinske društva, kajti pri vseh mladinskih društvenih, izven enega, so pridobili zadostno število novih članov, da so kvalificirali, da pošljajo na prihodnjo konvencijo svoje mladinske delegate. Pri ml. društvu United Comrades št. 1, v Denveru, kjer ima Zveza tri krajevna društva, so kvalificirali za tri delegata; pri Chicago Youngsters št. 2, v Chicagi, so kvalificirali za delegata; pri Pueblo Boosters št. 3, v Pueblo, so kvalificirali za dva delegata, oz. po enega za vsako aktivno društvo; pri Happy Future št. 4, v Canon City, so kvalificirali za delegata; pri Liberty Juniors št. 5 v So. Chicagi, so kvalificirali za delegata; pri Rocky Mountain Juveniles št. 6 v Leadville so kvalificirali za delegata; in ravno tako pri Pride of the Rockies v Fredericku št. 8 so kvalificirali za enega delegata. Aktivna društva, katera nimajo ustanovljenih mladinskih društev, so kvalificirala po enega mladinskega delegata sledče: Društvo Marije Pomagaj št. 24, v Salida; dr. Washington št. 32, v Clevelandu; dr. Hribski Bratje št. 45, v Ruth, Nevada; dr. Slovenski Sinovi št. 48, v Vancouveru; dr. Whispering Pines št. 51, v Trinidadu; in dr. Youths of America št. 52, v Spring Glen, Helper, Utah.

Štejem si v prijetno dolžnost, da se na tem mestu prav iskreno zahvalim vsem, ki ste na eden ali drugi način pripomogli, da se je zadnja kampanja tako sijajno obnesla. Za vašo aktivnostjo ste storili nekaj dobrega za vaše prijatelje, ker ste jih pripeljali pod zaščito naše dične Zvezze, za kar bo Vam Zveza hvaležna, kakor tudi vaši prijatelji, njih vdove ali sirote. Zveza se bo pa že sedaj izkazala, kako visoko ceni ter čista vašo agilnost za njo, ko bo Vam v par tednih poslala provizije za nove člane. Torej boste uverjeni, da boste bogato poplačani za vaše delo, prvič, ker boste imeli zavest, da ste nekaj dobrega storili za vaše bližnje, in v drugič pa tudi, ko bo Vam Zveza poslala malo finančno odškodno za vaš trud.

Tajnike in tajnice krajevnih društev ZSZ se uljudno prosi, da kakor hitro mogoče pošljete uradna poročila, potrjena po predsedniku, tajniku in blagajniku društva, imena in naslove mladinskih delegatov, kateri so kvalificirali, da se vdeleže prihodnje Zvezine konvencije, kot je bilo odločeno na zadnji seji gl. odbora ZSZ v mesecu januarju. Kvalifikacije za mladinskega delegata so:

"Vsako krajevno društvo spadajoče pod Zapadno Slovansko Zvezzo, ako je do 30. junija pridobil ne manj kot 15 članov v mladinski oddelki, ima pravico poslati po enega delegata iz mladinskega oddelka na prihodnjo konvencijo, katera se bo pričela 28. avgusta 1937 v Denveru, Colo. Za mladinskega delegata mora biti imenovan član, ki je do 30. junija pridobil največje število novih članov v mladinski oddelki, pod pogojem, da tako število ni bilo manjšo kot 15 novih članov, katerih asesmenti pa morajo biti plačani pri društvu najmanj za šest mesecov v naprej. Takim mladinskim delegatom se bo plačalo za vozne in druge stroške iz Zvezinega stroškovnega sklada. Rečeni mladinski delegati ne bodo imeli nobene pravice pri glasovanju na konvenciji." Konvencionalno treh ZSZ društev bo skrbel, da otroci, oz. ml. delegati bodo imeli prosti vstopnino na vseh konvenčnih prireditvah.

Torej še enkrat lepa hvala vsem, ki ste pripomogli do tako lepega uspeha zadnje kampanje, ostajam z bratskimi pozdravi

Vam hvaležni,

ANTHONY JERSIN, gl. tajnik.

P. S.—Tajnike in tajnice krajevnih društev ZSZ se ponovno prosi, da nemudoma pošljete imena in naslove mladinskih delegatov na gl. urad. Ta poročila morajo biti podpisana po društvenih uradnikih ter potrjena z društvenim pečatom.

HUGE SUCCESS OF THE WSA CAMPAIGN

The campaign which has terminated on June 30th was a huge success. During said campaign there was 671 new members enrolled, being 513 in the juvenile department and 158 in the adult department. In the month of June alone we received 358 new applicants. It will interest the members of The WSA to know that the most active during the last campaign were the communities where they have the juvenile branches organized. All of the juvenile branches, except one, have qualified to send their juvenile delegates to the next convention. The United Comrades, Juvenile Branch No. 1, of Denver, where the Association has three adult lodges, has qualified to send three delegates; Pueblo Boosters No. 3, has qualified for two delegates; Chicago Youngsters No. 2, of Chicago; Happy Future No. 4 of Canon City; Liberty Juniors of So. Chicago; Rocky Mountain Juveniles No. 6 of Leadville; and Pride of the Rockies No. 8 of Frederick have each qualified to send one juvenile delegate to the next convention. The following adult lodges, where there is no juvenile branches, have qualified to send one juvenile delegate each: Ma-

riva Pomagaj No. 24 of Salida; Washington No. 32 of Cleveland; Hribski Bratje No. 45 of Ruth, Nevada; Slovenski Sinovi No. 48 of Vancouver; Whispering Pines No. 51 of Trinidad; and Youths of America No. 52 of Spring Glen, Helper, Utah.

I take this means in expressing my sincere appreciation to all those members who have so faithfully and loyally helped to make the last campaign such a great success. With your hard work and activities you have accomplished a great deed for your friends by giving them the protection in our beloved Association, for which deed The Association shall appreciate your kind efforts by paying you your commission within the next few weeks.

All secretaries of the subordinate lodges of The WSA are requested to send the names and addresses of the juvenile delegates to the supreme office as soon as possible. Such reports must be approved by the officers under the seal of the lodge.

I again thank each and every person who has in any way contributed to such a huge success of our last campaign and remain with fraternal greetings

Gratefully yours,

ANTHONY JERSIN, Supreme Sec'y.

Imenik lokalnih uradnikov za leto 1937.

Štev. 1. dr. sv. Martina, Denver, Colo. — Preds. John Kadunc, 3907 Wynekoop; tajnik John Platt, 638 Elk Pl.; blagajnik Joseph Tezak, 611 E. 47th Ave.; ml. nadz. Anton Lesser, 4538 Winona Ct. — Vsi v Denverju. Seje se vrše vsake drugi torek v mesecu ob 7. uri zvečer v dvorani slovenskemu društvu.

Štev. 3. dr. Sloven, Pueblo, Colo. — Predsednik John Mramor, 1114 Bohman; tajnik Joseph Spiller, 313 Park; blagajnik Joseph Dejak, 1218 Bohman. — Vsi v Pueblo, Colo. Seje se vrše vsake drugi nedeljo v mesecu ob 9. uri dop. v dvorani sv. Jožefa.

Štev. 4. dr. Zapadni Junaki, Midvale, Utah. — Preds. Frank Costello, 37 Fifth Ave.; Midvale, Utah; tajnik in blagajnik Joseph Percis, 100 Fifth Ave., Midvale, Utah. — Seje se vrše vsake drugi mesec v tajnikovih prostorih.

Štev. 5. dr. Planinski Bratje, Leadville, Colo. — Predsednik Anton Mihelich, 310 W. 3rd St.; tajnik John Savoren, 422 W. 3rd St.; blagajnik Anton Bostjanic, 700 Elm St.; ml. nadz.: Anton Mihelich, John Savoren, Mary Russ, 143 Elm St. in John Vidmar, 320 W. 3rd St. — Seje se vrše vsakega 11. v mesecu v Domu Slovenskem Društvu, 527 Elm St. Vsi v Leadville, Colo.

Štev. 6. dr. Zvon, Colorado Springs, Colo. — Predsednik Joe Kapsch, 715 N. Pine; tajnik Michael Kapsch, 508 N. Spruce St.; blagajnik Stanko Kukuljan, 320 S. 18th St. — Seje se vrše vsakega 12. v mesecu v dvorani društva Zvon v društvu Triglav.

Štev. 7. dr. Sv. Rožnega vence, Denver, Colo. — Predsednica Anna Tezak, 611 E. 47th Avenue; tajnica Josephine Marling, 4831 Wash. St.; blag. Frances Jersin, 3951 Vallejo St.; ml. nadz. Frances Jersin. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu v domu Slovenskih društev.

Štev. 8. dr. Biser, Mulberry, Kans. — Preds. Frank Crepinsek, R.R. 2, Box 57; tajnik in blagajnik John Crepinsek, R. F. D. 2, Box 29; zdravnik Dr. Thers. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 7. uri zvečer pri sobratu tajniku.

Štev. 9. dr. Napredni Slovenci, West Frankfort, Ill. — Predsednica Mary Supancic, Thompsonville; tajnica Frances Ambrose, 606 W. Chestnut. — Seje se vrše vsakega 13. dne v mesecu ob 9. uri dopoldne pri stresti tajnici.

Štev. 10. dr. Venček Vojolic, Cairnbrook, Pa. — Predsednik Frank Zorn, 412 W. New York Ave.; Secy. Treas. and Juvenile Supervisor Christine Konte, 112 W. Catlin Ave. — Meetings are held every 1st Monday of the month at Dreml's Hall, Prospect Heights.

Štev. 11. dr. Sv. Janez Nepomuk, Rockvale, Colo. — Preds. Matt Slavonich, Chandler, Colo.; tajnica in blagajnica, Grace Lipersick, Rockvale, Colo.; mlad. nadz. Matt Slavonich. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne pri sobratu tajniku.

Štev. 12. dr. Sv. Katarine, Canyon City, Colo. — Predsednik Anton Dremel, Box 454; tajnik Frank Konte, 112 W. Catlin Ave.; blagajnik Joseph Skrabec, 412 W. New York Avenue; zdravnik Dr. Holmes; mlad. nadz. Frank Konte. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo ob 10. uri mesecu pri sobratu tajniku.

Štev. 13. dr. Junaki, Frontenac, Kansas. — Preds. John Rudman, Box 92; tajnik in blagajnik Anton Lesjak, Box 112; mlad. nadz. Joe Terlip, Box 186. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne pri predsedniku.

Štev. 14. Sloga Slovencev, Spring Glen, Helper, Utah. — Preds. Jerry Benedict, Box 33, Hiawatha; tajnik Aug. Toporov, R.F.D., Helper, Utah; blag. Joseph L. Rebol, Helper, Utah; mlad. nadz. Lawrence Mesec in Joseph L. Rebol. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne pri predsedniku.

Štev. 15. dr. Triglav, Bingham, Utah. — Preds. Peter Predovich; tajnik Nick Balic, Slovenian Store; blagajnik George Bodnarinc; mlad. nadz. Ann Predovich. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne pri predsedniku.

Štev. 16. dr. Gorski Junaki, Hiawatha, Utah. — Preds. Paul Tempier, Box 15, Mohrland, Utah; tajnik in blagajnik Dan Miller, Box 132, Hiawatha, Utah; mlad. nadz. Jacob Smodey in Charles Lopan. — Seje vsake drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Charles Lopanovih prostorih.

Štev. 17. dr. Sv. Katarine, Cleveland, Ohio. — Preds. Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave.; tajnica Frances Ponikvar, 1030 E. 71st St.; blagajnica Mary Butara, 9900 Columbia Ave.; mlad. nadz. Anna M. Smolik, 1168 Harwood Rd.; zdravnik Dr. Oman in Kern. Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri mesecu pri sobratu tajniku.

Štev. 18. dr. Sv. Katerine, Springfield, Ill. — Preds. Mrs. Anna St. John, 1000 W. 2nd St.; tajnik John St. John, 1000 W. 2nd St.; blagajnik John St. John, 1000 W. 2nd St.; mlad. nadz. John St. John. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri mesecu pri sobratu tajniku.

Štev. 19. dr. Sv. Katerine, Springfield, Ill. — Preds. Mrs. Anna St. John, 1000 W. 2nd St.; tajnik John St. John, 1000 W. 2nd St.; blagajnik John St. John, 1000 W. 2nd St.; mlad. nadz. John St. John. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri mesecu pri sobratu tajniku.

Štev. 20. dr. "Planinka", Leadville, Colo. — Predsednica Elizabeth Wickland, 125 Elm St.; tajnica Mary Savoren, 422 W. 3rd St.; blagaj. Julie Lemarchie, 324 W. 2nd St. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo po 10. v mesecu v Domu Slovenskemu društvu.

Štev. 21. dr. North Ertle, Ely, Minn. — Preds. Vincent Novak, Box 1424 Elm St.; tajnik in blagajnik Frank Erzar, Box 1021; ml. nadz. Frances Erzar. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 4. uri popoldne v Jugoslavenskem Nar. Domu.

Štev. 22. dr. Sv. Michaela, Tooele, Utah. — Predsednik Anton Mehle, 187 E. Utah Ave.; tajnik Frank Ambrose, 116 N. 6th St.; blagajnik Joseph A. Smith, 282 Vine St.; ml. nadz. Carman Leonelli, 282 E. Vine St. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dop. v dvorani sv. Michaela.

Štev. 23. dr. Cleveland, Cleveland, O. — Predsednik Frank Glach, 1096 E. 7th St.; tajnik Louis Rozman, 1000 E. 64th St.; blag. Louis Rozman, 992 E. 64th St. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu pri tajnikovih prostorih.

Štev. 24. dr. Marj Pomagaj, Salida, Colo. — Predsednik John Butala, 434 W. 2nd St.; tajnik Jacob Butala, 434 W. 2nd St.; blag. Mary Butala, 434 W. 2nd St.; ml. nadz. Anton Gaber, Jr., 444 W. 3rd St. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri dopoldne v Lake View Club dvorani.

Štev. 25. dr. Royal Gorge Circle Lodge, Canon City, Colo. — Predsednik Frank Glach, 1096 W. 6th St.; tajnica Miss Mili Tomšic, 903 W. 6th St.; blagajnik Louis Papez, 611 Pine St.; ml. nadz. Antonia Zudar; zdravnik Dr. Mathews. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri mesecu pri tajniku.

Štev. 26. dr. Trail Blazers lodge, Denver, Colo. — Pres. Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St.; Secy. John Pecket, Jr., 4463 Pearl St.; Treas. Joseph Shaball, 4527 Grant St. — Meetings are held every 3rd Monday of the month at the Home of Slovenian Societies.

Štev. 27. dr. Coloradska roža, Walsenburg, Colo. — Predsednik Frank M. Tomšic, 903 W. 6th St.; tajnica Miss Mili Tomšic, 903 W. 6th St.; blagajnik Louis Papez, 611 Pine St.; ml. nadz. Antonia Zudar; zdravnik Dr. Mathews. — Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri mesecu pri tajniku.

“ČRNA ŽENA”

ZGODOVINSKA
POVEST
Priredil Javoran

“Vse moraš izvedeti, Zalka, vse do pičice natanko — prej ne najdem miru, zakač sicer bi moral vso svojo naklonjenost in ljubeznivost smatrati kot tativino.”

Potem je začel pripovedovati zgodovino vsega svojega življenja, začenši od onega dne, ko so ga smrtnoranjene prinesli v ciganski tabor, pa do trenotka, ko je komal pred četrt ure zopet našel Zalko na klopi, kjer sta zdaj sedela. Zalka ga je pazljivo in z vidnim zanimanjem poslušala. Tako živo je sledila njegovemu pripovedovanju, da je večkrat osupnila, se stresla po vsem životu in često so svete solze sočutja in ginjenja porosile njena lica.

Ko je France dokončal burno povest svojega življenja, je Zalka obsedela tihno in nemo; kakor mrtva. Njegovo čuvstveno popisovanje jo je tako presuniло in vznemirilo, da ni mogla izpogovoriti nobene besede. Francetu je postal neizmerno tesno pri srcu — dasiravno se je čutil čudovito olajšanega — njegov pogled pa je bil nepremično uprt na Zalkine ustnice, pričakujčoč odgovora. Ker je pa Zalka molčala dalje, se ji je re bolj približal, prijel njen roko, pa jo takoj zopet izpustil. Potem je pa kakor v potrdilo še enkrat rekel:

“Zalka, zdaj veš vse — niti najmanjše stvarce ti nisem zakril. Zdaj veš, da sem te resnično ljubil in da te bom ljubil do svojega zadnjega zdihljaja; veš pa tudi, kakšne dolžnosti sem imel do Nigane, čeprav je bila tako nestalna, tako čudne narave. Zalka, če mi ne moreš odpustiti, mi storji vaj še eno uslugo, izpolni samo eno prošnjo. Naj vidim še enkrat svoje dete, ljubega Franceka, še enkrat naj se razvesele moje oči nad njegovim prijaznim obrazkom — še enkrat naj ga objamem, pritisnem na svoje srce in poljubim; potem pa hočem zopet vun v široki svet, kjer bom jokal za svojo izgubljeno srečo, dokler me smrt ne reši iz te solzne doline. Tisoč dolarjev, ki jih imam pri sebi, puštim tebi za svojega otroka.”

Po teh Francetovih, skoro obupnih besedah se je Zalka z obema rokama ovila okrog njegovega vrata, potem pa je solzni oči rekla z umirajočim, komaj slišnim glasom:

“France! moj ljubi, dobri France! Moji, France, in za ves svet in za vse na svetu te nè pustim otdod. Ne, ne smeš me zopet zapustiti!”

“In ali hočeš biti zopet moja nevesta — postati moja žena?”

“Da, tvoja nevesta, France!” je Zalka skoro zavrisnila samega veselja; “tako srečno se čutim, kakor takrat, ko si me prvič snubil, da še veliko srečnejšo.”

Med tem je pa postal že popolnoma temno, ko sta France in Zalka še vedno sedela roko v roki na klopi.

“Noč bo,” je slednjič vendar opozorila

žena, “domov morava. — France, kam si pa pravzaprav mislil iti, da si prišel semkaj?”

“Namenjen sem bil k župniku v Radovljico,” ji je odgovoril France precej zmedeno. “Ko sem namreč sedel tam gori za onim plotom in se oziral proti Anželu, sem mislil, da vidim tebe in da te slišim, kako veselo in brezskrbno prepevaš in se smejaš; tedaj mi je postal tako hudo in tesno pri srcu, da si nikjer nisem znal in vedel najti pomoči ... In vendar sem si moral poiskati tolažbe. Zato sem sklenil iti k župniku v Radovljico, ki je bil v prejšnjih časih z menoj tako dober in prijazen, da bi pred njim razlil svoje srce in pri njem našel tolažbe in utehe.”

“In da bi mene očnil, kaj ne, o ti po-rednež?” ga je skušala Zalka ljubezni zbadati. “Pravzaprav bi bilo res dobro, da bi ti bila malo ponagajala, ker mi še vedno tako malo zaupaš.”

“Za nagajanje pa ti nikakor nisi sposobna; si preljubezni in predobra. Zalka,” se ji je sladkal France; “toda povej mi vendar, kdo pa je bila potem ona ženska, ki ti je bila tako podobna?”

“Meni podobna?” se je smejal žena. “Anželjeva dekla. Potem so ti pa morale oči že zelo oslabeti in opešati, France!... Toda, pojdi, domov morava, sicer bodo v skrbih zame.”

“Toda, Zalka, jaz ne morem iti s teboj; ne upam si; bojim se svaka in njegovih — preveč me bo sram pred njimi.”

“Nikar ne bodi neumen, France! Ne delaj si praznih in nepotrebnih, vrhutegaše popolnoma neutemeljenih skrbi, saj prinašaš samo srečo in veselje — meni in vsej Anželjevi družini.”

Boš videl, kako se bodo vsi gnetli okoli tebe. — In najino ljubo dete, tvoj Francek, tudi že tako težko čaka, da bi ga zopet enkrat objel oče.”

“Da, da, moj otrok, moj srčkani Francek, moj ljubljene, moram ga videti in ga pritisniti na svoje prsi — še danes, še danes moram zreti v njegove nedolžne oči.”

“In kam hočeš sicer drugam kakor k mojemu bratu. Svoje hiše vendar nima več.”

“Si jo bova že kmalu zopet sezidal — in še lepša in prijaznejša mora biti, kakor je bila prejšnja. Toda, Zalka, povej mi, kaj pomeni ono malo leseno poslopje, ki stoji na mestu najine pogorele hiše? — Opazil sem ga namreč že od daleč.”

“A, kapelico misliš? — Tu je zdaj ‘pri slepem Bogu’.”

“Slepi Bog?” se je začudil mož in hotel dalje vprašati, kdaj in zakaj so prenesli oni križ semkaj; toda Zalka ga je hitro prekinila in mu sama začela razlagati:

(Konec prih.)

SPOMENIKI V BESEDAH

Amerika ima svoje ime po Amerigu Vespucciju, pomorščaku, ki je v 16. stoletju izčrpno opisal novi del sveta. — Columbia ima ime od Kolumba. Ampiere je enota električne sile in je dal ime zanjo francoski fizik Ampere in tudi volt je prišlo od fizika Volta. — Nemški zdravnik Basedov je dal očesne bolezni svoje ime. — Bojkot je bilo ime irskemu posestniku, ki so ga leta 1880 izobčili — bojkotirali. — Browning se je pisal njegov iznajditelj. — Dolomiti so dobili svoje ime po francoskem geologu Dolomieu-ju. — Draisine (drezina) spominja na iznajditelja kolesa. — Galvanizirati je prišlo od laškega fizika Galvani. — Klobuk girardi (žirardi) ima ime po dunajskem igralcu Girardiju. — Gobelini se imenuje po družini slavnih tkalcev prepreg v Parizu, v 15. stoletju; njih častitljivo hišo so porušili. — Grog je bil vzvezek za angleškega admirala Vermona, ker je imel zmeraj suknjič iz grograma (lodna). Iznašel je pokazem. Za vse se obrnite na naslov: Mr. Leo Mladich, 1941 West Cermak Road, Chicago,

varni je imela prva zavarovalnica za ladje svoje prostore. — Linčati je prišlo od imena virginjskega farmarja Lynch-a, in pomeni ljudsko sodbo. — Mansarda je dobila svoje ime po arhitektu Mansartu, ki je v 17. stoletju uspešno deloval. — Beseda mavzolej je že starca. Kralj Mauzolos je v 3. stoletju pr. Kr. dal napraviti posebno lepo grobnico. — Spenser, kratek jopič, ima ime po lordu Spencerju. — Nikotin — po kemiku Nicotiju, ki je odkril tastrup v tobaku. —

— List “Am. Slovenec” je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list “Am. Slovenca,” podpira katoliške Slovence v Ameriki.

PRODA SE

za zelo nizko ceno hiša s 6 sobami. Izredna prilika za katoliško slovensko družino. Proda se radi smrti mojega brata. Pridite, da Vam hišo pokazem. Za vse se obrnite na naslov: Mr. Leo Mladich, 1941 West Cermak Road, Chicago,

VEZI S STARO DOMOVINO

‘DUŠICA’

je ime znamenitemu in interesantnemu romanu, ki začne v četrtek izhajati v našem litsu. Roman je dolg in bo izhajal dalj časa. Roman slovi po svoji zanimivi napetosti in vsled tega opozarjam vse naše naročnike in čitatelje, da jo naj začno čitati takoj od kraja, da jim ne bo pozneje žal za to lepo povestjo, katere mnogi prehvaliti ne morejo.

Cene za denarne pošiljke:
Za \$5.00 — 200 Din — za \$6.40 — 100 lir
Za 10.00 — 420 Din — za 29.50 — 300 lir
Za 23.00 — 1000 Din — za 57.00 — 1000 lir

Pri večjih pošiljkah sorazmeren po-pust. — Cene podvrzne spremembni. — Pošiljamo tudi dolarse.

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd St., New York, N. Y.

Pripomba: Udobno se potuje v stare kraj v poznem poletju, ko veliki naval potnikov enkrat pojenja.

Res, prilika, kot je še niste imeli

Kupite svoj avtomobil naravnost od U. S. Auto Finance Co., največja avtomobilistska finančna družba v Chicagi, in prihranite več kot polovico.

Vsak avto, ki ga prodamo, je pristno garantiran avtomobil, ki je padel nam nazaj kot lastnina.

Imamo preko 200 kar, od katerih si lahko izberete; nekatere so polnoma nove, nikdar uporabljene, katere smo dobili v lastništvo od avtomobilskih trgovcev, ki niso mogli poravnati svojih plačil tovarni.

Dvajsetletno financiranje avtomobilov in tisoč na tisoč zadovoljnih odjemalcev je vaša garancija, da boste zadovoljni.

Vsak avto nosi našo brezpogo-jno 90 dnevno garancijo in 10 dni brezplačne vožnje na poskušnjo.

1937 in 1936 Buick — 1937 in 1936 Terraplanes — 1936 Chevroleti — 1936 Fordi — 1936 Plymouths — 1936 Pontiacs — 1936 Oldsmobiles — 1936 Lafayett — 1936 Hudsons — 1936 Chryslers — 1936 Dodges — vse po polovični ceni in nekateri manj kot pol.

... Imamo tudi 1933, 1934, 1935 Dodges, Bucks, Chevrolets, Fords, Nashes, Hupmobiles, Cadillacs, Packards — sploh vsak izdelek in vzorec kar, ki se izdelujejo — nad 200 kar skupno, po nič več kot \$45.

Garančiramo, da vam prihranimo več kot 50%.

Ne kupujte nove ali rabljene kare, dokler niste videli teh v resnici čudovitih prilik.

Ni vam treba plačati v gotovini

Sprejeli bomo vašo staro karot naplačilo in preostanek lahko plačujete v malih mesečnih obrokih, celi dve leti.

Vsak avto je garantiran, da vam bo služil in vas zadovoljil na leta, ali pa se vam vrne denar.

Ne glede na to, kje živite, ne zamudite te čudovite prilike. Odprt vsak večer do 10. ure. —

Zaprt ves dan ob nedeljah.

U. S. Auto Finance Co.

1340 W. 63rd St., Corner Loomis St., Chicago, Ill.

Pisano polje

J. M. Trunk

Liberalna Angleška.

kakršno kralj poda, ampak ves obred je ostal intolerančno obred anglikanske cerkve. Anglia obsega nad dva milijona angleških katoličanov, ti so podali svojo udanostno izjavo do prestola, ampak znotol so vrlo malo liberalno to izjavo odklonili. Češ, da ne poznajo nobenih “katoličkih nadškofov in škofov.”

Znano je dejstvo, da se prijedstniki ki so se zvarila iz več različnih nlemen, pojavljajo v misljenju in ravnanju slabe strani značajna. Vrljine izginejo, slabe strani ostajajo. Ronar zahteva svobodo zase, vso svobodo zahteva, namen drugim na ne pozabode, da v morda govori o liberalnosti, ko ronarsko načenje zadobi vrlo civilizirano obliko. Angleži niso več nekdanji morski ronarji, vodome točni takih na so in kierkoli so mojci njih vrli, se pojavijo tudi prvotni značaj.

Prav nosečno Slovani morajo umeriti vse narodno strmljenje na to, da si pomagajo z lastnimi močmi: ako se zanašajo na druge, bodo vsako nomeno. S kapitalom prihaja še drugo. Kako je s tem pri Angležih? Angleži imajo velik žakelj, ampak kako se ta žakelj napoljuje še danes in se je napolnil v teku časa, o tem malokdo misli. Kaj je Anglia kdo so Angleži? Prvotni prebivalci so bili Kelti, nekaj civilizacije so prinesli Rimljani, ti so se moral umakriti danskim roparjem iz severa, ki so se kot Normani naselili na Francoskem. Zopet bolj kot roparji so bili Normani, kaj je poučljiva, ampak to strmljenje po neki svobodi je služilo le za njih lastno svobodo, drugi, pred vsemi Irci, so čutili le meč in robstvo. Ob in po reformaciji so isti Angleži zahtevali vso versko svobodo za — se, tolerančni akt iz leta 1689 pa še danes izklučuje unitarce in katoličane, dasi se Angleži cedijo od same liberalnosti. Prav pri kronanju novega kralja Jurija VI. se je to zopet pokazalo. Sicer so že prej malo omilili obliko zaprisege,

Nemci so strahovali kričali ob vojski o — verfidni Angleži, očvidno so na vse pozabilni, ampak so res naslanjajo na liberalno Anglio. To je na izključno njih lastna zadava. Kier je strogo moralnih talne more biti prave liberalnosti.

Katoliški Slovenci, podpirajte svoj list “Amerikanski Slovenec”!

DR. F. PAULICH

ZOBOZDRAVNIK

2125 So. 52nd Avenue
(poleg Douglas Elevator)

CICERO, ILL.
Tel. Cicero 610

URE: vsaki dan izyزمě srede od 9 a. m. do 8 p. m. — Ob nedeljah po dogovoru.

LEPA JE

“GORENJSKA”

LEPŠEGA KRAJA NI...

Knjiga “GORENJSKA” vsebuje nad 310 strani. Ilustrirana z številnimi slikami gorenjskih mest, trgov in vasi, ter številnih znamenitih planinskih in drugih krajev, ki krasi lepo Gorenjsko. Načrte si jo radi sebe, da vidite svoj domači kraj v slikah, pa tudi radi svoje mladine, da vidi vaš rojstni kraj. Knjiga stane s postojano.

\$1.50

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLO